

Socialrådgiver i 3F omtaler mulig tilbageholdt viden om det kræftfremkaldende stof krom-6 som »uagtsomt manddrab«. Han varsler, at gamle sager om krom-6 vil blive genoptaget. Politikere afkræver fortsat svar fra ministeren.

Berlingske
20.10.18

(*)

Beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen (V) lægger nu et opsigtsvækkende pres på sit eget embedsværk i sagen om det kræftfremkaldende stof krom-6. Han beklager over for Folketinget, at myndighederne ikke har reageret hurtigere på, at danske arbejdere kan have arbejdet med det særdeles farlige stof krom-6 under uforvarselige forhold.

De seneste dage har Berlingske beskrevet, at grænseværdien for krom-6 gennem mange år kan have været alt for lempelig.

Grænseværdien betegner den maksimale mængde af farlige stoffer, som myndighederne tillader, at arbejdere kan påvirkes af under deres arbejde.

Forskere fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, som rådgiver danske myndigheder, opdagede i maj i år, at den danske grænseværdi for krom-6 i årevis har ligget 200 gange højere, end myndighederne normalt tillader.

»Jeg vil gerne beklage over for Folketinget, at der ikke er blevet handlet hurtigere på den nye viden. Det skal vi undgå i fremtiden«, skriver Troels Lund Poulsen til Berlingske.

EU-tal peger på, at op til 10.000 danskere arbejder med det farlige krom-6. Det sker især i metalindustrien, for eksempel når metal- og industriarbejdere lægger det tynde metalliske skær på vandhaner eller den skinnende overflade på motorcyklers skærme og udstødninger.

Minister: Jeg blev orienteret sent

Ministerens embedsapparat kommer den kommende tid til at stå skøleret. Troels Lund Poulsen skriver, at han har bedt Det Nationale Center for Arbejdsmiljø og Arbejdstilsynet om en redegørelse om forløbet, og at han har bedt sin departementschef om at indkalde direktøren for Det Nationale Center for Arbejdsmiljø »til en samtale i den kommende uge«.

Troels Lund Poulsen giver også indtryk af, at han først de seneste dage har fået kendskab til sagen:

»Jeg får som minister en orientering den 11. oktober, hvor det blandt andet fremgår, at en forsker fra Det Nationale Center for Arbejdsmiljø har givet et interview til Berlingske om de mulige for lempelige danske grænseværdier.«

Forskerne fra Det Nationale Center for Arbejdsmiljø har fortalt, at de afsluttede deres beregninger om krom-6 i slutningen af maj i år, og at de straks efter overbragte den alarmende viden til Arbejdstilsynet. Arbejdstilsynet har skrevet til Berlingske, at man modtog den nye viden i juni i år. Hvad der herefter er sket, er indtil nu uvist for offentligheden.

»Det er ikke tilfredsstillende for mig som minister, at jeg først hører om de alvorlige bekymringer, som Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø har rejst, så sent i forløbet. Derfor har jeg også taget initiativ til, at der nu bliver nogle helt klare procedurer for, hvornår og hvordan Beskæftigelsesministeriet i fremtiden skal orienteres om ny viden, der kan have betydning for menneskers helbred,« skriver Troels Lund Poulsen.

Han har netop indkaldt arbejdsmiljøforligskredsen og Folketingets beskæftigelsesudvalg til en orientering, mens Arbejdstilsynet har åbnet for, at man justerer grænseværdien for krom-6.

Uagtsomt manddrab

Flere partier på Christiansborg og faglige organisationer udtrykte i løbet af fredag stor utilfredshed med, at Danmark kan have udsat arbejdere for det farlige krom-6 i for store mængder. Enhedslisten og SF har varslet en række kritiske spørgsmål til Troels Lund Poulsen om forløbet.

Klaus Hornemann Møller er socialrådgiver og medlem af arbejdsmiljøudvalget i 3F Nordsjælland Øst, som repræsenterer medlemmer, der dagligt arbejder med krom-6. Han kalder det »forrykt«, at offentligheden ikke straks blev informeret om forskernes opdagelser.

»Myndighedernes ageren er uansvarlig. Det

tenderer uagtsomt manddrab, hvis du er bekendt med, at folk arbejder i dødelige omgivelser, uden at gøre dem opmærksom på det. Det er penge før mennesket», siger han og understreger:

»Hvis vores medlemmer havde fået den viden, kunne de i hvert fald forholde sig til, om de ville arbejde i så farlige miljøer.«

De nye oplysninger kommer formentlig til at få indflydelse på gamle og nye erstatningsager, tilføjer Klaus Hornemann Møller.

»Det betyder helt konkret, at der er nogle sager, der skal genoptages, hvor folk er døde af lungekræft. Sager, som er blevet afgjort på et forkert grundlag, fordi man ikke har kendt risikoen ved eksponeringsgraden af de farlige stoffer,« siger han og opfordrer desuden Arbejdstilsynet til at kigge på de virksomheder, som arbejder med krom-6.

Oppositionen i Folketinget vil også fortsætte med at bore i sagen. Arbejdstilsynets leder

for socialdemokraterne Lennart Damsbo-Andersen tager ministerens »beklagelse til efterretning.«

Men han stiller sig ikke tilfreds.

»Denne sag er så vigtig, at vi skal have den tydeligere belyst. Vi skal blandt andet vide, hvornår ministeren fik mundtlig og skriftlig besked om, at grænseværdierne lå så uforholdsmæssigt højt,« lyder det fra Lennart Damsbo-Andersen.

»Vi har en frygt for, at der stikker mere under her, og derfor vil vi fortsætte med at stille spørgsmål,« siger han.

»Ikke tilfredsstillende«

Christian Juhl, der er arbejdsmiljøordfører for Enhedslisten, er også forbeholden over for ministerens beklagelse.

»Det er ikke tilfredsstillende. Så alvorlige ting som kræftfremkaldende stoffer skal hans ministerium have styr på. Det viser, at han i den grad har brug for meget mere faste procedurer,« siger han og understreger, at ansvaret i sidste ende altid er ministerens.

»Det er vist første gang, at Troels Lund Poulsen af egen drift indkalder hele udvalget på baggrund af en presseomtale. Det er et klart signal om, at han godt ved, at det er hans ansvar - og at sagen er meget alvorlig.«

Formand for beskæftigelsesudvalget Bent Bøgsted (DF) mener, at hele sagen er dybt alvorlig og beklagelig.

»Jeg kan godt forstå, at ministeren er utilfreds. Ministeren og ministeriet skal selvfølgelig reagere øjeblikkeligt, når de hører om sådan en sag, men det kan en minister ikke gøre, hvis informationerne ikke når frem til ham. Det er en alvorlig sag, som handler om folks liv,« siger Bent Bøgsted, som ser frem til redegørelsen og mødet med ministeren i udvalget.

»Vi skal selvfølgelig til bunds i det her, så vi undgår, at det sker igen. Måske skal vi også kigge på, om andre grænseværdier skal revurderes,« siger han.

FAKTA

2

Grænse for krom-6

Forskere har Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø opdagede i maj i år, at grænseværdien for det kræftfremkaldende stof krom-6 ifølge videnskaben er alt for lempelig.

Forskerne vurderer, at grænseværdien for krom-6 siden 1996 har ligget omtrent 200 gange højere, end man normalt tillader.

Grænseværdier betegner det maksimale niveau for farlige stoffer og kemikalier, som myndighederne tillader, at arbejdere udsættes for. Målet er at forhindre, at ansatte bliver syge på arbejdspladsen. Danmark har grænseværdier for flere hundrede stoffer og markant strammere regler for krom-6 end mange EU-lande.

Arbejdstilsynet er gået ind i sagen om krom-6 og har åbnet for at justere grænseværdien.